

21e editie van Aquatech opnieuw succesvol

De 21e editie van Aquatech was de tot nu toe grootste. De belangstelling was, na een aarzelend begin, ook groot. In totaal telde de internationale waterbeurs 20.086 bezoekers. Hiervan was 51 procent afkomstig uit het buitenland: bij de vorige editie was dat nog 43 procent. De beursvloer telde ongeveer 50 verschillende nationaliteiten. Opvallend was dat het aantal vrouwen met de helft is toegenomen: van tien procent in 2004 tot 15 procent nu. De eerste geluiden over de segmentering van de beurs waren positief. De reacties van bezoekers en exposanten worden nog uitvoerig geanalyseerd.

Joost Timmerman van Krohne ontvangt de Aquatech Innovation Award 2006 uit handen van de Walter van der Meer

Aquatech 2006 opende met een kort debat tussen kopstukken van Siemens, ITT en GE Water & Process Technologies en de directeur van de International Water Association (IWA)

Discussie tijdens de opening van Aquatech tussen (v.l.n.r.) Paul Reiter (IWA), Jeff Connely (GE), Henk Driesse (ITT) en Roger Radke (Siemens).

Paul Reiter. Daarin ging het met name over de haalbaarheid van het hergebruiken van afvalwater als drinkwater. Ondanks de technische haalbaarheid bestaat daartegen vanuit de bevolking overal ter wereld een grote aversie. Volgens Roger Radke (Siemens) zal die acceptatie er uiteindelijk toch wel komen, zeker in landen waar gezond

drinkwater een schaars goed is. Paul Reiter voorziet dan wel een groot opslagprobleem. Hij ziet als een haalbare oplossing voor het drinkwatertekort in grote delen van de wereld een decentrale zuivering dicht bij huis, met als bijkomend voordeel veel lagere transportkosten.

Tijdens die dezelfde openingsbijeenkomst werd de Aquatech Innovation Award 2006 uitgereikt door Walter van der Meer (Vitsen). De eerste prijs én winnaar in de categorie transport en opslag ging naar Krohne voor de Waterflux 2070, een nieuwe watermeter die gebruik maakt van een draadloos communicatiesysteem om gegevens te verzenden, en die geen netvoeding nodig heeft vanwege de ingebouwde accu. Ook een prijs, maar dan in de categorie waterbehandeling, kreeg het Nederlandse bedrijf Hyflux Ceparation met zijn holle vezel keramische membranen. Gelijkoortige membranen bestonden al in kunststof, maar nog niet in hoogwaardig keramiek. Keramiek is beter bestand tegen chemicaliën en hoge temperaturen. In de categorie procescontrole werd uiteindelijk geen prijs uitgereikt vanwege het te geringe aantal aangeboden noviteiten.

Met meer exposanten, meer benut vloeroppervlak en meer internationale bezoekers ziet de toekomst er rooskleurig uit voor de volgende Aquatech, die van 30 september tot en met 3 oktober 2008 in de RAI wordt gehouden.

Foto's: NFP Photography

“We willen toch niet dat Nederland het Bangladesh van Europa wordt?”

Stedenbouwkundige planontwikkeling en diameters van rioleringen moeten nu al worden toegesneden op de extreme weersomstandigheden die de klimaatverandering gaat veroorzaken. Op basis van kansberekening moet wereldwijd worden ingespeeld op toekomstige extreme weersomstandigheden, vindt de specialist group Climate and Water van de International Water Association (IWA) die zich presenteerde aan de vooravond van Aquatech in Amsterdam.

“De gevolgen van klimaatproblemen zijn geen borrelpraat meer. Er moet echt iets gebeuren. Het wordt nu een investeringsdiscussie”, zegt één van de specialisten, prof. dr. Pier Vellinga (faculteit Aard- en Levenswetenschappen van de Vrije Universiteit). Het specialistenteam gaat de effecten van klimaatverandering op waterbeheer en de watercyclus bekijken en brengt in kaart welke veranderingen in planning en ontwerp van watersystemen nodig zijn. Nederland neemt het voortouw in het project, maar is bepaald niet het enige land dat ernstige gevolgen van klimaatverandering moet vrezen. Wereldwijd zijn watersystemen ingericht op basis van historische gegevens over temperatuur, regenval, wind en smeltwater. Een systeem van kansberekening voor toekomstige ontwikkelingen zal daarvoor in de plaats moeten komen. Volgens sommigen is binnen enkele decennia een zeespiegelstijging van meters te verwachten, volgens anderen een stijging van enkele decimeters. Benodigde investeringen in bijvoorbeeld zeedijken,

overloopgebieden en in infrastructuur voor nieuwe woningbouwlocaties zullen moeten worden bijgesteld na berekening van de kans dat die voorspellingen uitkomen. Nederland levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van scenario's. Zo presenteerde het KNMI onlangs vier klimaatscenario's. De specialist group Climate and Water is een gezamenlijk initiatief van de IWA - een vereniging van waterprofessionals met 10.000 leden uit 120 landen - en Cooperative Program on Water and Climate (CPWC). De groep specialisten bestaat uit tien afgevaardigden uit Nederland, Spanje, de Verenigde Staten, Canada, India en Japan.

Paalkoppen

Voor Nederland zullen de gevolgen snel merkbaar zijn als er niet op korte termijn iets gebeurt, denken de Nederlanders in de groep van internationale waterspecialisten. Investeerders zullen Nederland de rug toekeren. Vellinga: “Het is in het Westland gebeurd dat Interpolis een nieuw kassencomplex, waarvoor de financiering al rond was, niet wilde verzekeren met het oog op verwachte gevolgen van klimaatveranderingen. De volgende stap is dat buitenlandse investeerders Nederland mijden. We willen toch niet dat Nederland het Bangladesh van Europa wordt?” Vooral Amerikaanse investeerders, die de gevolgen van de orkaan Katrina van nabij hebben gezien, zullen niet meer in Nederland bouwen als “wij geen robuust antwoord geven op de uitdagingen die zich aandienen.” Hypotheekverstrekkers zullen volgens Vellinga op termijn geen lening meer geven voor woningen en bedrijfsgebouwen in door waterproblemen bedreigde gebieden. Johan de Bondt, dijkgraaf van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en ook lid van de specialist group, constateert dat waterbeheerders in Nederland prima in staat zijn het waterpeil te regelen, maar het nieuwe fenomeen van enorme hoeveelheden water ineens is onbeheersbaar. Recentelijk zijn al veel dijken versterkt, maar er moeten nog veel meer zwakke plekken met pakweg anderhalve meter worden opgehoogd, denkt hij. “En we moeten met boeren op individuele basis contracten sluiten over

tijdelijke opvang en opslag van water op hun landerijen”, zegt De Bondt. “Extra waterbuffers moeten grootschaliger infiltratie mogelijk maken bij plotselinge extreme droogte, bijvoorbeeld om droogvallende paalkoppen in Amsterdam te redden of een uitdrogend natuurgebied.” Hoogheemraadschap AGV is in Hilversum al een project gestart om met behulp van membraanfiltratie afvalwater geschikt te maken voor infiltratie van natuurgebieden.

Buffergebieden kunnen ook dienen als locaties voor ontwikkeling van natte natuur. Voorzitter van de groep Roelof Kruize, tevens directeur van Waternet, ziet de afgelopen maanden als een typerend voorbeeld van wat ons wacht. “In juli dreigden problemen met wegschuivende veendijken als gevolg van uitdroging, in augustus hadden we onvoldoende pompcapaciteit om steden droog te houden.” Klimaatdeskundigen worden met het oog op toekomstige extreme weersomstandigheden nu al geraadpleegd bij de ontwikkeling van het nieuwe woningbouwgebied de Zuidplaspolder. Het is de bedoeling dat de specialist group geregeld met aanbevelingen naar buiten treedt.

Met dank aan Edo Beerda.

Aquatech in vogelvlucht

Behalve veel nieuwe producten was Aquatech 2006 ook het toneel van een aantal watergerelateerde activiteiten. Zo maakte het Ministerie van Economische Zaken een nieuwe subsidie bekend, de InnoWator regeling en presenteerde de RAI zelf de plannen voor de nieuwe beurs Aquaterra, die volgend jaar wordt gehouden. En uiteraard werden de fitterijwedstrijden gehouden, die op de laatste dag leidden tot winst voor de fitters van Waterbedrijf Groningen.

Chris Buijink van EZ.

In de begroting, die op Prinsjesdag werd gepresenteerd, was al een bedrag van 35 miljoen euro voor de oprichting van een Technologisch Top Instituut gereserveerd (zie ook pag. 9). Maar daarmee is de koek nog niet op. Chris Buijink, directeur-generaal voor Ondernemen en Innovatie van het Ministerie van Economische zaken, maakte in het waterpaviljoen van het NWP bekend dat het Innovatieprogramma Watertechnologie nu officieel van start gaat. In dit programma is voor de komende vijf jaar 80 miljoen euro beschikbaar voor het ontwikkelen van 'nieuwe watertechnologie met een groot exportpotentieel'. Onderdeel hiervan is de subsidieregeling InnoWator voor bedrijven en kennisinstellingen die zich gezamenlijk bezighouden met nieuwe ontwikkelingen voor de afvalwaterzuivering of drinkwaterbereiding. Eén van de doelstellingen van het Innovatieprogramma Watertechnologie is het creëren van meer samenwerking. De komende vijf jaar gaat SenterNovem tenders organiseren waarbij bedrijven en kennisinstellingen samen subsidie kunnen aanvragen. Gezamenlijk onderzoek kan tot 35 procent worden gesubsidieerd, kleinere bedrijven kunnen tien procent meer krijgen. De eerste tender is tijdens Aquatech geopend en loopt tot en met 3 november. Op 13 oktober organiseert SenterNovem een adviesbijeenkomst.

Aquaterra

Waar Aquatech al een grote naam op watergebied is, moet Aquaterra dit de komende editie gaan bewijzen. Deze

nieuwe beurs van de RAI Amsterdam wordt volgend jaar op 7, 8 en 9 februari gegeven en concentreert zich op het risicobeheer en nieuwe mogelijkheden voor de ontwikkeling van kust- en deltagebieden, gekoppeld aan de klimaatverandering. Vanuit elk mogelijk perspectief wordt gekeken naar de kansen en bedreigingen: van economische en financiële perspectieven tot veiligheids- en planningszaken. In tegenstelling tot Aquatech ligt het zwaartepunt bij Aquaterra op het congresprogramma, hoewel ook een beurs wordt gehouden.

Het drukke congresprogramma is verdeeld over drie dagen en elke dag heeft een eigen thema. Op de eerste dag, 7 februari, is het thema rivieren: druk op de delta's en de reactie in delta-achtige gebieden. 8 februari staat in het teken van steden, de dilemma's én de nieuwe concepten en technologie. Tijdens de laatste dag, 9 februari, worden kustgebieden onder de loep genomen. Hoe maken steden in kustgebieden en delta's gebruik van de kansen die hun locatie biedt? Op de beurs, die naast het congresprogramma wordt gehouden, zullen ingenieursbureaus, (bagger)bedrijven, leveranciers van uiteenlopend materiaal en apparatuur, maar ook dienstverlenende bedrijven aanwezig zijn. Daarbij zullen ook financiers en verzekeraars acte de présence geven. Met Aquaterra 2007 mikt de RAI op een brede doelgroep van adviseurs en consultants, aannemers, projectontwikkelaars, (bouwkundig) ingenieurs, waterbedrijven, kennisinstituten,

financiële instellingen en verzekeraars, overheden, NGO's en havenautoriteiten. Het evenement moet specialisten en experts uit alle kennis- en windrichtingen bij elkaar brengen.

Fitterijwedstrijden

Traditiegetrouw werden weer de fitterijwedstrijden gehouden op Aquatech. Vrijdag was het hoogtepunt: de wereldkampioenschappen. De Groningse fitters Krino Adam en Eekfo Aukes probeerden samen met collega Fred Koopman de wereldtitel die ze tijdens Aquatech 2004 veroverden, te heroveren. Na een titanenstrijd met het Amerikaanse team van Birmingham Water Works Board en het Engelse team van waterbedrijf Bournemouth & West-Hampshire, de regerend wereldkampioenen, mochten de Groningers zich opnieuw wereldkampioen noemen. Eerder waren al de Nederlandse kampioenschappen gehouden. Bij de heren won het team van Brabant Water, bestaande uit Ad Brouwers en Tonnie van den Broek. Bij de dames waren Carla Zwanenveld en Corrie Jansen van Waternet het snelst. De managers Arnoud Crebolder en Luc Geerts van Brabant Water versloegen hun collega's in de categorie 'I wanna be a fitter'.

Safe Wat

Onder de naam 'Safe Wat' zijn Kiwa Water Research, Vitens en OptiSense bezig een geïntegreerd monitoringssysteem voor drinkwater te ontwikkelen dat meteen

De fitterijwedstrijden waren opnieuw een spektakel (foto: NFP Photography).

24 miljoen
TWE PRUZEN VOOR NEDERLANDS ONDERZOEK OP IWA CONGRES IN BELING

Het prototype van de Safe Wat.

alarm slaat bij veranderingen in de waterkwaliteit. Op dit moment bestaat nog geen monitoringssysteem dat de gehele waterinfrastructuur en real-time afwijkingen in de waterkwaliteit detecteert. 'Safe Wat' richt zich op de ontwikkeling van een dergelijk geïntegreerd systeem. Als het systeem functioneert, kan daarmee in real-time een breed spectrum van chemische verbindingen worden aangetoond. Verder kunnen metingen worden uitgevoerd met compacte,

Foto: NFP Photography.

online eenheden die geïntegreerd zijn in het drinkwatersysteem. De resultaten kunnen online worden afgelezen. Voor de interpretatie ervan zijn beslissingsondersteunende systemen beschikbaar. Het gezamenlijke project heeft de Eureka-status gekregen.

Bovendien heeft het project een Innovatiesubsidie Samenwerkingsprojecten van het Ministerie van Economische Zaken gekregen. Een prototype van het sensorplatform werd gepresenteerd op de Kiwa-stand op Aquatech.